

به نام خدا

مقدمه: در دنیای مدرن انسان ها همبستگی ارگانیک دارند. منظور از همبستگی ارگانیک ، همبستگی و اتحادیست که بر اساس تمایز افراد پدید می آید. در این جوامع انسان ها از یکدیگر به اصطلاح استفاده ابزاری می کنند زیرا به دلیل این تمایز ها می توانند زندگی یکدیگر را تکمیل کنند. حال یکی از مهمترین ابزار هایی که در این همبستگی نقش دارد، رسانه و یا فضای مجازی است. دنیای مجازی شامل اینترنت و شبکه وسیع جهانی میباشد و با اصطلاحاتی چون جامعه مجازی و فضای مجازی مترادف است امروزه یکی از مهمترین بحث هایی که تمام جهان را مشغول خود کرده ، امنیت فضای مجازی برای نوجوانان است. این قضیه می تواند به عنوان یکی از جوانب فرهنگی جوامع اسم برده شود. حال ما بر این اساس امنیت فضای مجازی برای نوجوانان را در دو کشور آلمان و ایران مورد بررسی قرار داده ایم

آلمان: آلمان از جمله کشورهایی است که در مباحث حکمرانی فضای مجازی و تنظیم گری از کشورهای پیشگام در اتحادیه اروپایی است. آلمان دارای جمعیتی بیش از 81 میلیون نفر است و بیش از 87 درصد از مردم دسترسی به اینترنت دارند. این کشور در مباحث حکمرانی و تنظیم گری فضای مجازی، در انجام قوانین محلی در فضای مجازی سختگیرانه عمل می کند و از شرکت های خارجی فعال در فضای مجازی می خواهد که بر اساس قوانین محلی اقدام به فعالیت داشته باشند. در آلمان سایت های پرکاربرد مانند فیسبوک ، گوگل ، توئیتر و غیره از لحاظ حقوقی ملزم هستند که یک دفتر محافظت حقوقی در آلمان دایر کنند و این دفاتر باید بطور 24 ساعته در 365 روز سال فعال باشند. فیلترینگ اینترنت در آلمان، براساس قانون فدرال و رای دادگاه ها صورت می گیرد. قانونی در آلمان برای مبارزه با نفرت پراکنی (منع گفتاری است که شخص یا گروهی را براساس ویژگی هایی نظیر نژاد، جنسیت، دین، قومیت، ملیت مورد حمله قرار دهد) آنلاین تصویب شده که به موجب آن شرکت های فناوری ملزم هستند محتوای غیرقانونی و مشکوک را به سازمان جنایی فدرال آلمان ارجاع دهند. آلمان در حال حاضر قوانینی درباره نفرت پراکنی در فضای آنلاین وضع کرده است. اما به نظر می رسد قوانین سختگیرانه تری در راه است

ایران: برای مواردی چون برقراری امنیت، محافظت از حریم خصوصی افراد در فضای مجازی و تولید و تبادل اطلاعات در کشور حتما و الزاما در ایران باید ساختار فضای مجازی را توسعه بیشتری دهند و پیشرفته تر کنند همچنین از طرفی رشد جمعیت کاربران در فضای مجازی و رشد فناوری هایی مخابراتی نظیر خطوط تلفن همراه یا ثابت، شبکه های دیتا و ماهواره ای مسائلی هستند که مسئولین را وادار به توسعه بیشتر فضای مجازی می کنند. علاوه بر آن توسعه خدمات الکترونیک در کشور، لزوم پرورش نیروی های تخصصی و برخوردار از امکانات بازدارنده و امنیتی برای تأمین امنیت و مقابله با جرمی که در این فضا به وقوع می پیوندد را آشکار می کند و علاوه بر این جرائم فیلترینگ هایی هم اعلام شده است و سانسور اینترنت در ایران هر ساله با

افزایش رو برو بوده در چند سال ابتدایی قرن ۲۱ میلادی، ایران موج بزرگی را در استفاده از اینترنت تجربه کرد. در سال ۲۰۱۸ میلادی، ایران نرخ تقریبی نفوذ اینترنت (شاخصی است که نشانگر درصدی از جمعیت یک کشور یا منطقه است که از اینترنت استفاده می کنند) بین ۶۴٪ الی ۶۹٫۱٪ را برای جمعیتی تقریباً ۸۲ میلیون نفره داشته است

صفحه فیلترینگ در ایران

با افزایش شمار کاربران اینترنت در اوایل قرن بیست و یکم، تعداد کاربران در سال ۲۰۱۳ به ۴۶ میلیون نفر رسید. در همین زمان، فیلترینگ اینترنت در ایران رو به افزایش بوده است فیلترینگ در ایران بر اساس قوانین مصوب در شورا عالی فضای مجازی و مجلس شورای اسلامی اعمال می گردد

نتیجه گیری

۱) **نبود متخصص:** یکی از مهمترین دلایل موفق نبودن ایران در بحث فیلترینگ نبود متخصص در حوزه ی فضای مجازیست . برخی از سیاستمداران کشورمان به طور خیلی جدی با این قضیه موافق هستند و دلیل شکست سیاست فیلترینگ را نبود متخصص میدانند و بر این باورند که برخی مسئولین که هیچ علمی از این قضیه ندارند در مورد این فضا تصمیم گیری می کنند. این درحالیست که همین افراد بر این باورند که با تصمیم گیری درست می توانیم از فضای مجازی بهره ایی باور نکردنی ببریم و حتی در خیلی از زمینه ها از کشور های غربی پیشی بگیریم. پس در کلیت ماجرا سیاست فیلترینگ در ایران فارغ از اینکه چه نگاه سیاسی داریم، یک سیاست شکست خورده است.

(2) **رسانه‌ی آزاد:** در کشور ما تنها رسانه‌هایی که اهمیت زیادی به آنها داده میشوند، رسانه‌هایی هستند که در اختیار دولت هستند مانند صدا و سیما. اما این در حالیست که توجه لازم به رسانه‌های آزاد مانند پیام رسان‌ها نمی‌شود. امروزه خیلی از ما میدانیم که فضا‌های مجازی که برای گفتگوی مردم و جامعه شکل گرفتند، فضا‌های امنی نیستند. خب مهمترین سوالی که مطرح می‌شود اینست که چرا؟؟ کشور ما به دلیل مذهبی که دارد به طور قطع باید امنیت بیشتری بر رسانه‌های آزاد باشد اما آیا در واقعیت اینطور است؟؟ و بیشتر مردم بخاطر همین قضیه فضای مجازی را یک فضای نا امن می‌دانند و این یک باور اجتماعی شده است و خیلی برای فرهنگ ما مضر است. اگر تنها چند دقیقه فکر کنیم می‌توانیم تعداد زیادی از بهره‌هایی که از فضای مجازی می‌توان برد را ذکر کنیم. اما امروزه این باور که فضای مجازی فضای مخرب‌یست یک امر تکوینی در بین مردم شده است

(3) **فرهنگ فضای مجازی:** یکی از مهمترین دروسی که باید به فرزندان خانواده‌ها، آموزش داده شود فرهنگ فضای مجازی است. این عامل مهمترین عاملیست که می‌تواند امنیت و کارایی فضای مجازی را معین کند. فرهنگ مجازی یکی از مهمترین فاکتور‌هایی است که در یک جامعه سنجیده می‌شود. زیرا این می‌تواند نشان یک فرهنگ باشد. در حال حاضر آیا کشور ما توانسته است که به صورت درست فرهنگ ایرانی اسلامی را پرورش دهد؟ البته ما باید در این امر با رویکرد نسبی‌گرایی نگاه کنیم. بدین معنا که کشور عزیزمان نسبت به پیشینه‌ی خود خیلی از راه درست دور نیست اما این تلاش‌ها کافی نیست. این فضا باید طوری باشد که جمیع مردم ایران بعد اجتماعی یکسانی داشته باشند بدین معنا که مردم در عرصه‌های اجتماعی از جمله فضای مجازی به یک صورت عمل بکنند و همه خواهان یک فضای امن باشند برای مثال همان طور که ذکر شد در کشور آلمان مردم بعد اجتماعی یکسانی داشتند و همگی از دولت کشورشان خواهان تشدید مجازات برای فعالیت‌های غیر قانونی در این فضا شده‌اند

نتیجه کلی: از این موارد می‌شود نتیجه گرفت که آلمان با استفاده از فرهنگ غنی‌ای که در کشورش ایجاد کرده یا از قبل وجود داشته توانسته در اداره فضای مجازی در کشور خودش جو نسبتاً سالمی را ایجاد کند و حتی در مواردی خود مردم خواهان محدودیت‌هایی شده‌اند این در حالی است که در ایران ما با این اتفاق روبرو نیستیم و این موضوع به این سر نخ را می‌دهد که آموزش‌های زیاد تری درباره فضای مجازی در کشورمان باید اتفاق بیافتد و همچنین در مدارس از رده‌های پایه تر باید این آموزش شروع شود چرا که کشور به این کار نیاز دارد تا مردم آینده کشور از فرهنگ بیشتری راجع به فضای مجازی برخوردار باشند اما اگر این فرهنگ سازی شکل نگیرد اکثر فیلترینگ‌ها به جای خوبی نمیرسد و باعث حساس شدن مردم به بحث فیلترینگ می‌شود

منابع: مقاله Internet Enemies توسط Wayback Machine در مارس 2012 / مقاله Internet censorship in Iran
متن مصاحبه با سیاستمداران مطرح کشور در مورد سیاست فیلترینگ / روزنامه همدل‌للات آلمان / گزارش موسسه تحقیقاتی اوپن نت اینیشیاتیو (OpenNet Initiative)